

Werknota 07

Beleidsruimte van de overheid in de zorgsector

Onderzoeker: Dr. Vanessa Verdeyen
Promotor: Prof. dr. Johan Put

Samenvatting

De overheid draagt een bijzondere verantwoordelijkheid voor de zorgverlening, wat zich weerspiegelt in het uitgebreide instrumentarium dat de overheid hanteert ter bevordering en garantie van een kwaliteitsvolle zorgverlening. Het algemeen belang van de zorg rechtvaardigt deze sturing door de overheid en de keuzeruimte die de overheid in deze sturingsverhouding heeft. Het algemeen belang verantwoordt hierdoor eveneens dat ook publiek recht van toepassing is of kan zijn op privaatrechtelijke instellingen en kan zo een rem op of een grens aan de handelingsbevoegdheid of discretionaire ruimte van de particuliere, zorgverlenende organisatie vormen.

Niet elke overheid kan zo maar elk instrument gebruiken in de sturingsverhouding met de voorzieningen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De sturing moet in eerste instantie gebeuren binnen de grenzen van de bevoegdheidsverdeling. Daarnaast kan de juridische omkadering van het gekozen instrument beperkingen opleggen aan de sturende overheid. Zo zal de erkenning enkel ten aanzien van privaatrechtelijke instellingen kunnen worden opgelegd en is het maar mogelijk een overeenkomst te sluiten indien aan het basisbeginsel van het contractenrecht, namelijk de wilsovereenstemming, en aan de geldigheidsvereisten, zoals de wilsuiting en de handelingsbekwaamheid, voldaan is. Hoewel de inrichting en de uitvoering van de zorg bevoegdheden van de lidstaten zijn, kan niet langer voorbij gegaan worden aan de Europese regelgeving. Het Europese recht kan met andere woorden een rem betekenen voor de vrije sturing door de overheid ten aanzien van de WVG-voorzieningen: in principe mag de sturing immers geen belemmering vormen voor de vrijheid van vestiging of van dienstverlening en mag hierbij – voor zover de uitvoering gebeurt door ondernemingen - evenmin ingegaan worden tegen de bepalingen van het Europese mededingingsrecht.